

Rendkívül való Toldalék,

A' Magyar Kurir 37-dik darabjához.

Itt következnek azok az észre vételek, mellyek a' Német újságlevelekben, a' Frantzia újságok által a' Fejedelmeknek Mártzius' 13-dikán költ Nyilatkoztatásokra kiadatott jegyzésekre, magyarázatképpen közönségessé tétettek: —

„A' Fejedelmek azt tették-fel a' magok nyilatkoztatásokban, (így szollanak a' Frantziák), hogy a' Király még a' thronuson legyen, és koronáját 's országát védelmezni akarja, 's ők ezt a' birtokosi állapotot védelmezni akarják: minthogy pedig már most ez a' birtokosi állapot egészszen elhagyatva van, tehát a' Fejedelmek' nyilatkoztatásának ezen tárgya is egészszen el van igazíttatva, 's e' szerint, Bonaparte 's a' Fejedelmek között, többé semmi veszekedés nintsen. — De éppen nem ez a' dolog' értelmé. A' népeknek az a' nagy öszszeszoövetkezése, melly az utolsó hadakozásnak véget vetett, legközelebről *Bonaparte* ellen, mint mind azoknak a' roszszaknak közép-pontja ellen vala intéztetve, mellyek addig a' világot öszszerázták és semmivé tették vala. Ez a' czél, mint látszott, el vala érve akkor, midőn a' thronusragadó egy kis szigetre vitetett és Frantzia ország a' maga régi országló törsökének vissza adatott. A' sok esztendőktől fogva való, 's gyalázatos szolgaság által vásároltatt tapasztalás megmútatta vala a' világnak, thogy Ő néki semmi tartós törvényes sendessége lenni nem fogna addig, valaméddig ez az ember ezen seregeknek vezérlőjök lenne. Ezért kelle néki, minékutánna a' szerentsétől elhagyattatott volna, életét a' thronusrol való formális lemondás által megvásárolni; ezért lépett Frantzia ország a' minden népekkel való békességre azonnal vissza, mihelyest ezt az egy embert fére tették; azért kell Frantzia országgal ismét hadakozni, mind addig, míg

ezt a' pestist, a' kit most, gondolatlansággal befogadott, magából ismét ki nem veti. Bonaparte akkor, mikor egy hatalmas és sem kívülről sem belőlről nem bántatott thronusnak birtokában vala, őrdög játékot jádzott a' maga ideje béli embereknek boldogságával: a' világnak tehát véghetetlenül kevesebb oka van a' Király és Bonaparte között való hadakozástól, mint az utolsónak győzedelmeskedésétől félni, 's azok az indító okok, mellyek a' Mártzius' 13-dikán kijött Nyilatkoztatásnak lételt adtak, annál sürgetőbbek, mennél jobban ő, a' ragadozás által magáévá tett thronusnak birtokában magát megerőssíti. Ha a' volna ennek a' Nyilatkoztatásnak valóságos értelme, mellyet ennek a' Frantzia: ad, úgy könnyű lenne ám megmútatni, hogy a' Szövetséges Fejedelmek nem tsak a' szerentsésen hazahozattottat (*Bonapartét*) rangjához illendőkép-pen köszönteti, hanem már most még 18-dik *Lajost* 's az ő pártosait is, mint a' viszsza nyert tsendességnek megzavaróit, tűz és vas által kioltani tartozzanak! —

„Továbbá azt kellett (úgy mond) felteenni a' Fejedelmeknek, hogy *Bonaparte* erőszakosan és a' népek akaratja ellenront-bé Frantzia országba: pedig az ő, *Cannestől* fogva a' fő városig tett utózásának tulajdoúsága, és az az erőtelenség, mellyel a' *Bourbonok* mindenütt hátat adtak, ellenkezót bizonyítanak; 's ehez képest semmi külső segítséget nem is kíván a' nemzet. — „Igy nekünk nem kellene látnunk azt, hogy ez az új revolúzió Frantzia országban, éppen tsak az ország foglalásra czélzott hoszszas hadakozás által megvadult 's önnön hazájától elidegenített katonátskáknak a' munkája legyen, és hogy a' nép jobb részének ezekhez a' hit-szegő gaz emberekhez semmi köze nintsen.

Hogy meg nem tsaljuk magunkat, bizonyítja az a' nagy ellentállás, melyre a' Bonaparte országlása Frantzia országnak több részeiben, kiváltképpen pedig a' Déli tartományokban talált, 's a' mellytsak az áruló seregek, által nyomattathatott-el most egy szempillantatig. Eppen vissza fordúlt feltétele pedig a' Frantziáknak ezenszóbeszédben az, hogy itt tsak a' Frantzia nemzet' kívánságára volna a' figyelmezés (vagy kellene annak lenni). Sokkal több félek 's egymással megégygyezőbbek az Európai népeknek iparkodásaik, hogy sem közzülök valamelyikben a' Státust valami felfordulás érhesse, a' nélkül, hogy ennek következeit a' többek is mind meg érezzék. A' Frantziáknak, az ő országok' fekvése, annak nagysága, égsége; az ő nyelveknek és litteraturájoknak elhatalmasodása, ely befolyást szerzett néhány századoktól fogva Európában, hogy miányajunk sohajtozunk annak veszedelmes voltán. Annak az eltökéllettség nélkül valóságának 's azon eszköz' felignyiségének, mellyekkel égykor, a' revolúciónak, mikor ez elkezdődött, meggátolásán iparkodtunk, büntetéseül, húsz esztendőig folytatta ez a' nép a' mi meglátogatgatásunkat a' fejtelenségnek és a' szabad akarat szerént való uralkodásnak minden irtóztatóságaival. Látuk, miképpen épített magának a' szerentsébb katoná, Császári thronust, és hogy miképpen lett ez a' nép neki minden ereje által való szolgájává, a' világnak azon békókba való verettetése végett, a' mellyek valamely isteni tsudatétel nélkül, soha őszsze se' törettettek volna. Végezetre olyan szerentsések valánk, hogy a' ragadozó - Katona Császárt fere tettük; 's már most még is lágyemelegséggel nézhetnök-e az ő megszokott minden napi munkájára való visszatérését? Nem; távol legyen tőlünk ez a' gyalázat! Mennel kevesebbé hajlandók a' Frantziák az ő elkergettetésére, mennel nagyobb égygyességgel őszszegyülekeznek a' ketéségnek thronusa körül: annál

fenyegetőbb a' veszedelem réánk nézve, annál parantsolóbb hangon int bennünket a' kötelesség, hogy minden erőnket elő vegyünk, míg az ellenség másodsor is a' földre verettetik. Nem a' Bourbonok' familiái haszná az, a' mit nekünk álnoksággal mondanak, a' mi most a' népeket Frantzia ország ellen ismét égygyesíti: hanem éppen az a' szabadság, jus, és haza eránt való érzékeny vonzóadás, melly az előbbeni hadakozásra a' szentségnek petsétjét felütötte. Ennek telyességgel nem cselja, hanem tsak következése vala a' Bourbonok helyreállitása. A' Frantziák tsak a' Bonapartérol való lemondás által harították-el magokrol azt a' büntető ítéletet, a' mellyet az ő nevében tett oly sok szonyatosságok által a' magok fejekre vontak vala; midőn ők őtet ismét tsüfolódva újabban a' magok fejévé teszik, ez által az egész világ előtt megvallják, hogy az ő bűneinek részesei legyenek. —

„Ila tsak Frantzia országnak tsendesége jöne kérdésbe: minden esetben meg lehetne veszedelmes állapotjokban hagyni azokat, a' kik jobbat nem kívánnak. De ki olyan vak, a' ki ne látná azokat a' véghetetlen veszedelmeket, mellyek Európát fenyegetik, ha a' szomszédunkban lévő tűz meg nem oltatik? Eza' félelem, így szoll a' Frantzia, tsak képzeldés; mivelhogy Bonaparte kinyilatkoztatta, hogy magát semmi más nemzetnek dolgába nem avatja; neki arra, hogy másokat megtámadjon semmi oka nintsen; és ő neki a' Párisi békeségkötés szent. — „Mi tehát ily módon oly nagy bolondságha és örülségbe merültünk volna-el ezen Frantzia vélekedés szerént, hogy annakaz embernek tsupa szavát úgy néznök, mint jó kezességet, kinek egész politikai pályafutása a' hazugságok példán kívül való szövevénye, ki a' magmostani visszaszöretele által is égy Európával való szent Kötést rontott-meg; 's hogy a' maga veszedelmes indulatjának eleget tehessen, véghetetlen inséget hozot

sok millió emberekre. Igaz ugyan az, hogy Frantzia országnak tulajdon java is jobb zálogául szolgálhatna a' bátorságért; de ki látta Bonapartét valaha, még az ő sok esztendőig meg nem támadtatott országlása alatt is, Frantzia országnak tulajdon valóságos boldogságán munkálódni? Sőt ha feltennők is, hogy ez az állítás meg volna is már most ő benne, bátran elmerjük mondani, hogy ezt követni az ő melly gyökeret vert hajlandósága néki meg nem engedné; 's különben is magát ő, azon armádánál, a' melly őtet vissza hívta, új szerentsepróbálások nélkül tsak egy esztendeig is meg nem tarthatná. Olvassuk-meg tsak a' proklamációját, mellyet a' seregekhez intézett, olvassuk-meg az ő test-örzítőitől az ő fegyveres társaikhoz intézett proklamációt, 's kéntelenek leszük meggyőződni a' felől, hogy az ő életében a' legeggyűbb tselekedet az ő hazajövele volna, ha a' nem volna a' plánuma, hogy előbbeni játékait folytassa. Meghiszszük azt örömmel, hogy a' jelen lévő szempillantásban hajlandó a' békességre: de engedjenek tsak egy kevés nyugvó időt néki, majd el fogja ő vetni azt az ál-ortzát, a' melly megett már tsak most is kilátszik, annyira-a'-mennyre, az ő valóságos ábrázása. Nékiünk pedig még tsak szempillantani boldogságot sem szerezne ez a' békesség; a' megtámadásbéli elsőséget elmulasztván, 's a' mellett felfegyverkezve kelletlenek leunünk. Durván megsalják a' Frantziák magokat, ha azt gondólják, hogy az őt senkit nem illet, *Lajos* legyen-é az ő fejedelmek, vagy *Bonaparte*, tsak hogy ez úgy megtartsa a' Párisi Kötésnek feltételeit, mint amaz. Ez a' békesség nem Bonaparténak, hanem a' Bourbonoknak engedtetett, 's minthogy ezeknek körülállásaikban elegendő kezesség gondolatott lenni, arra, hogy Frantzia ország a' nemzeti törvényekre vissza fog térni, tehát nem fordították a' Szövetséges Fejedelmek azt az egész hasznót a' magok javokra, mellyet

nékiek különben a' győzelem engedett volna. Annak a' békességnek, a' melly Bonapartéval, Párisnak elfoglaltatása után köttetett volna, egészen másnak kellett volna lenni. —

„Tsak igen egy oldalról és tsekélyen ítélne az ember az új veszedelemről, ha a' Bonaparte visszaszajöveleében tsak az ország-foglalásokra czélzó régi Systemától félne. Nem így van a' dolog; ő most sokkal veszedelmesebb ember, mint megbukása előtt vala, minthogy az ő különös körülállásai őtet most kéntelenségből a' revoluzióbéli minden felfordultságoknak apostolává teszi, a' mellyek ellen való tusakodást ő egykor még a' törvényes országlószeke nézve is, nagy érdemneklenni tartotta. Ezen szókkal: Szabadság egyenlőség, nép akarja, a' nép' jussainak elidegeníthetlensége, Fendalizmus, 's több e' félek, ismét olyan játékot fognak űzni, mint ennek-előtte huszonöt esztendővel űztek, és Bonaparte, ha megengedik néki, el nem mellőzi még idegen országokon is némelyeket az e' féle okos gondolkodást megzavaró kifejezések által megbolondítani.

„A' maga széllyel szort fél vallástétellei által mesterségesen iparkodik ő, a' világgal elhívetni azt, hogy végezetre már egyszer tsakugyan valóság legyen az ő megjobbulása; sőt, ha a' Párisi újságleveleknek hiszünk, ő a' kis szigeten minden bűneit lerázta magáról: 's úgy tért onnét vissza, mint egy újjászületett, és olyan tisztán, mint a' világosságnak angyala. Ha az ő gyónásait hallja az ember, ezek szerént még most is mind tsak a' Szövetségesek azok, kik a' magok népeiket, az ő czélzásainak hamis színbe való öltöztetése által ingerleték-fel a' Frantzia ország ellen való hadakozásra; ő most is olyan ártatlan, akár mi bünt tett is, a' milyen ennek-előtte is örök-ké volt, 's egy pár semmit sem jelentő öszszezavart mondásokkal (a' milyenek ezek: a' Genie, a' Századok ellen tusakodott — a' tsalfaság megsalni iparkodott

a' Századot, 's több e' felék) — gondolja ő, hogy gonoszságainak őrvényét eltakarhatja. Mi, Németek, esmérjük ezeket a' gauklerségeket, és megvetjük őket.

Méltó helyet foglalhat a' Német írónak ezen észrevételei mellett, egy *Duglász* nevű Anglus képviselőnek beszéde a' parlamentom alsó házában. Ugyantsak a' Német írók ezeket a' szavakat közlik ezen beszédből. Nem kívánnya *Bonaparte* a' békességet, boszszuállás az ő nyilvánosságos érzékenysége; Frantzia ország néki tsak az Európa egyéb részeire való általmenetel. De, ha mindjárt valósággal hajlandó volna is ő a' békességre, még sem tarthatná fenn azt a' maga, gyűlölséggel, s' a' boszszuállásnak és ragadozásnak hév kívánságával telyes seregei miatt (halljuk! halljuk! így kiáltoztak a' több tagok): A' jelenvaló szempillantásban kívánnya Frantzia ország a' békességet, mert nem kész a' hadakozásra. Ott Credit nem lévén, a' legrendkívülvalóbb szükségre is tsak adózás által lehet pénzt gyűjteni össze: 's ez az oka, hogy *Bonaparte* várakozni kényszerítették addig, míg annyit össze gyűjthet, hogy katonáit fizethesse. Minek kell hát n' hadakozás' céljának lenni? annak, hogy h' Frantzia armáda' tyranismusa kioltattassék, 's hogy ezen seregek, nem személyesen hanem az egésznek létele értettétvén, seltöröltetessenek. (Ezen szókra nagyon szkedettek lármázni az Oppositívótagjai.)

B é t s .

Ö Cs. K. Felsege kegyelmesen méltóztatott *Boros Jenő* Méltóságos *Tisza László* Urat Cs. K. Camerariusi méltósággal megtisztelni.

Egy a' mult hónap 30-dikán költ végzése által: Gróf *Kinsky*, Gróf *Wartensleben*, Báró *Splényi Ferentz*, Báró *Rothkirch*, Gróf *Nugent*, és Gróf *Stutterheim* General-Major Urakat, Feldmarschal-Lajtnantokká; Báró *Collenbach* Oberster urat a' Károly Ferentz gyalog Regimentjétől,

Bretschneider urat a' *Frimont* Huszárjaitól, *Leibinger* urat az első Oláh Regimentől, *Urményi* urat a' *Vaquant* gyalog Regimentjétől, *Illéry* urat a' *Palatinális* Huszároktól, *Strauch* urat a' *Bianchi* gyalog Regimentjétől, Hertzeg *Hessen-Homburgot* a' *Lothringen* Vasasaitól, Hertzeg *Hohenlohét* a' Császár nevet viselő gyalog Regimenttől, *Mihailovitch* urat az *Illirai* Oláh Regimentől, *Feuchtersleben* urat a' *Devau* gyalogjaitól, *Scharlach* urat a' *Splényi* gyalog Regimentjétől, *Reischak* urat a' Császár könnyű Lovósaitól, General-Majorokká tenni, 's Oberster *Ertel* urat a' *Lusignan* gyalog Regimentjétől, General-Majori karakterrel penzióra bocsátani, kegyelmesen méltóztatott Ö Cs. K. Felsege.

Ferdinandus Ö K. Fő Hertzegsége, az *Austriai* Cs. K. tartalék armáda' vezére *Aprilis* 29-dik napján *Monachiumba* megérkezett, a' *Maxburgba* (*Maximilián* kastélyába) szállott-meg, 's még az'nap Ö Kir. Felsegekkel az Anglus kert filgoriájában ebédelt. *Május* 1-ső napján *Augsburgon* ment által Ö K. Fő Hertzegsége *Canstad* felé, a' hol a' fő hadi szállásavan.

Lord Bentink *Turinbol* még *Aprilis* 5-ikén oly nyilatkoztatással küldött volt el egy Kurirt a' *Nápolyi Király* Ministeréhez *Duca-di-Gallóhoz*, hogy *Joakim Királynak* *Austriával* való összeveszése, 's az ő proklamációja melly által a' *Szárdinai Király* alattvalóit támadásra ingerlette, *Anglia* által úgy nézettetnének, mint a' fennálló fegyvernyugvásnak megszégése 's mint újabb ellenségeskedésekre való jeladás: *Apr. 7-dikén* pedig annak megértésére, hogy *Joakim Király* az *Austriai* sereget valósággal megtámadta, azonnal a' Középtengeren lévő minden Anglus vezérekhez parantsolatot küldött az eránt, hogy a' *Nápoly* ellen való ellenségeskedést tengeren vizen ismét kezdjékt-el.